

Archeologen graven deel Romeins villaterrein op in Leerbeek

Bijzondere Romeinse sporen langs de Kwadebeekstraat in Gooik

Bij archeologisch onderzoek door archeologen van het Vlaams Erfgoed Centrum (VEC) in Leerbeek (gemeente Gooik) is een deel van een villadomein uit de Romeinse periode ontdekt. Het was een omvangrijk landbouwbedrijf met stenen woning van de eigenaar. Dat de eigenaar goede zaken deed, is op te maken uit het feit dat het huis met de tijd is aangepast en verbeterd. Iets verderop zijn een bijzondere houten kelder en verschillende boerderijen ontdekt. De opgraving vond in november plaats in opdracht van de Gewestelijke Maatschappij voor Volkshuisvesting, met subsidie van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen.

De archeologen onderzochten in totaal een gebied van bijna een hectare groot. De geschiedenis van het terrein gaat zeker 2000 jaar terug. Er is zowel ten noorden als ten zuiden van de Bosbeek gegraven, op de hogere delen langs de beekvallei.

Fundamenten van een villa

Ten zuiden van de Bosbeek stuitte archeologen op een villadomein uit de Romeinse periode. Het was een boerenbedrijf met stenen woning van de eigenaar. De bouwmaterialen laten zien dat deze eigenaar gedurende de Romeinse periode steeds welvarender werd. Eerst was zijn boerderij gebouwd op een fundering van ijzerzandsteen, wellicht aangevoerd van de Kesterheide, met vermoedelijk houten dak. Later is het gebouw volledig opgetrokken uit natuursteen en is het dak afgewerkt met dakpannen. De stenen zijn in de eeuwen erna weer verwijderd en op een andere locatie hergebruikt. De archeologen hebben alleen de uitbraaksleuven met bouwafval teruggevonden.

Het villadomein was alvast gedeeltelijk afgebakend door een brede gracht, waarin onder meer een ijzeren speerpunt is gevonden. Op het terrein zijn ook nog enkele houten bijgebouwen en kuilen voor artisanale activiteiten gevonden. We zien deze archeologische sporen als verkleuringen in de bodem.

Kelder met trapje

Ten noorden van de Bosbeek lagen een klein gebouw met funderingen van ijzerzandsteen en gebouwen op houten palen. Bijzonder was de vondst van een kelder of hutkom van hout, van 5 bij 4 meter. Deze had een fundering van houten balken, met daarop een vloer van planken. De wanden waren afgewerkt met houten balkjes met planken er tegen aan. Aan de noordzijde vonden archeologen een trapje. Het is uitzonderlijk dat een houten structuur zo goed in de bodem bewaard is gebleven. Door middel van dendrochronologie (jaarringenonderzoek) van het hout kan de kelder misschien tot op het jaar nauwkeurig worden gedateerd.

Uit de sporen konden de archeologen aardewerken potten en kruiken recupereren, waaronder luxe tafelaar, bouw materiaal, glas en metalen objecten. Bijzonder zijn een mantelspeld en versierd paardentuig.

Op het terrein aan de Kwadebeekstraat worden 10 sociale huurappartementen en 15 koopwoningen gerealiseerd. De koopwoningen vallen onder de Vlabinvest regelgeving. In het voorjaar van 2018 zullen de bouwwerken starten.

De archeologen beginnen nu aan de verwerking van de gegevens. Specialisten doen onderzoek naar de vondsten en het botanisch materiaal. Dit levert veel informatie op over de economie en het landschap in de Romeinse periode. Alle gegevens komen in een rapport. De vondsten gaan daarna naar het Onroerend Erfgoeddepot Vlaams-Brabant. In de toekomst kunnen vanuit het depot de bijzondere vondsten binnen de gemeente tentoongesteld worden.

Noot voor de redactie:

Voor meer informatie of beeldmateriaal kunt u contact opnemen met:

Peter Hazen

Erkend archeoloog

Vlaams Erfgoed Centrum

+32 47 12 35 229

p.hazen@vlaamserfgoedcentrum.be